

Dit onderwijsprogramma is ontwikkeld door:

- MEC Nijmegen (Milieu Educatie Centrum Nijmegen)
- COS Gelderland (Centrum voor internationale samenwerking)

Internationale partners:

- SAW (Science Across the World - internationaal scholieren contactprogramma)

Dit project is financieel mogelijk gemaakt door:

Nadere informatie:

COS Gelderland
Prins Hendrikstraat 5
6521 AV Nijmegen Tel. 024 -
323 30 18
onderwijs@cosgelderland.nl
www.wereldwijzeronderwijs.nl
www.cosgelderland.nl

MEC
3e van Hezewijkstraat 2a
6542 JP Nijmegen
Tel. 024-3730535
info@mecnijmegen.nl
www.mecnijmegen.nl

Pacha Mama

Onderwijsprogramma met koppeling eigen leefomgeving aan mondiale vraagstukken

Pacha Mama Pacha Mama Pacha Mama

Pacha Mama (Moeder Aarde)

“Duurzaam omgaan met je eigen omgeving begint met over je grenzen heen te kunnen kijken”

Leerlingen die zélf een duurzaam ontwikkelingsproject kiezen dat de school dat jaar gaat steunen. Een traject waarin leerlingen een weloverwogen keus maken tussen verschillende ontwikkelingsorganisaties. Een school waar leerlingen zélf initiatieven ontwikkelen om geld in te zamelen. Dat is in een notepad het onderwijsprogramma Pacha Mama. Pacha Mama geeft op een gestructureerde wijze vorm én een (duurzame) inhoud aan een activiteit die vaak ad hoc tot stand komt; het ondersteunen van een goed doel door de school.

In het programma wordt de directe leefomgeving van de leerlingen gelinkt aan de leefwereld van jongeren in ontwikkelingslanden. De invloed die leerlingen zelf hebben op hun mondiale omgeving door hun consumptiegedrag staat hierbij centraal. Het betreft hierbij mondiale vraagstukken die leerlingen aanspreken, actueel zijn en diepgang hebben. Uitgangspunt vormen de thema's wereldburgerschap, duurzame ontwikkeling en internationale samenwerking.

Doelstellingen programma

- Leerlingen hebben meer kennis en inzicht t.a.v. relatie tussen hun lokale omgeving en de mondiale omgeving met betrekking tot een duurzame samenleving;
- Leerlingen vormen zich een genuanceerde mening m.b.t. ontwikkelingsamenwerking en duurzame ontwikkeling;
- Leerlingen zijn zich meer bewust van de invloed van hun gedrag als consument op de rest van de wereld;
- Leerlingen krijgen diverse handelingsperspectief aangeboden en komen in actie;
- De scholen bouwen een langdurige relatie met e ontwikkelingsorganisatie op;
- Locale ontwikkelingsorganisaties krijgen een podium binnen het onderwijs en worden ondersteund met een actie.

Opbouw programma

Het programma bestaat uit zes onderdelen:

- Het programma start met een scholing voor docenten (optioneel);
- De leerlingen maken kennis met een drie ontwikkelingsorganisaties. Deze hebben projecten in ontwikkelingslanden en vertegenwoordigers in Nederland die tekst en uitleg komen geven. De focus ligt hierbij op projecten die 'duurzaam' zijn, zoals zonnecellen op schoolgebouwen;
- De leerlingen volgen een traject om een goede analyse van de verschillende ontwikkelingsprojecten te kunnen maken. Vervolgens inventariseren ze de omgevingsproblemen van het ontwikkelingsproject;
- De leerlingen komen tot een gezamenlijke keuze van het te ondersteunen ontwikkelingsproject. Hiervoor presenteren ze hun standpunten en afwegingen aan elkaar.
- De leerlingen bedenken en organiseren een inzamelingsactie;
- Vervolgtraject; verdieping en aangaan van duurzame relatie met project in ontwikkelingsland.

Implementatie in lessen

Vorm: Het programma kan het beste als vakoverstijgend project worden uitgevoerd. De duur is 4 dagdelen.

Vakken: Aardrijkskunde, economie, maatschappijleer, ANW, geschiedenis, Nederlands. De school bepaalt zelf welke vakken meedoen: totaal minimaal 15 lessen. Vaardigheden: Overleg voeren, informatie verzamelen (deels digitaal), informatie verwerken, gesprekken voeren, mening vormen, keuzes maken, samenwerken, beeldende presentatie maken, presenteren voor publiek.

Doelgroepen

VMBO, HAVO en VWO vanaf klas 2. Het programma wordt aangepast aan het niveau van de leerlingen.

Scholing docenten (optioneel)

Tijdens de scholing wordt men vertrouwd gemaakt m methodiek van het lesprogramma. Ook wordt er geo met een aantal lesonderdelen.

Kosten

In overleg.

